

عنوان مقاله:

تعیین رژیم های خشک و مرطوب بارش ماهانه با استفاده از شاخص بارش انگوت در ایستگاه اردبیل

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 24، شماره 7 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

رقیه آسیابی هیر - کارشناسی ارشد آبخیزداری، گروه منابع طبیعی دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

رئوف مصطفی زاده - استادیار، گروه منابع طبیعی دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران (مسئول مکاتبات)

سعید نبوی - دانشجوی دکتری آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران.

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: خشک سالی یکی از عوامل اصلی مشکلات اقتصادی و محیط زیستی است و مقدار بارش مهم ترین متغیر اقلیمی با تغییرات زمانی- مکانی است که دارای تاثیر جدی بر موجودیت منابع آب است. شاخص بارش انگوت یک شاخص برای تعیین چرخه اقلیمی بارندگی ها در دوره های خشک و مرطوب است. شاخص بارش انگوت تغییرات پارمتر اقلیمی بارش در هر ماه را برای تعیین دوره های بارانی و خشک مشخص می نماید. هدف تحقیق حاضر، ارزیابی و محاسبه شاخص بارش انگوت در تحلیل دوره های خشک و مرطوب بارندگی در مقیاس ماهانه در ایستگاه اردبیل بود. روش بررسی: شاخص بارش انگوت براساس نسبت مقادیر متوسط روزانه بارش در یک ماه و مقادیر متوسط روزانه بارش در یک سال محاسبه شد و در ادامه بر اساس مقادیر شاخص مذکور، ماه های خشک و مرطوب مشخص شد و مقادیر ضریب همبستگی شاخص مذکور بر اساس آزمون پیرسون محاسبه و ارتباط آن با مولفه های بارش ماهانه مورد آزمون قرار گرفت. یافته ها: بر اساس نتایج، مقدار شاخص بارش انگوت در ماه اردیبهشت با مقدار عددی $33/2$ تحت عنوان ماه مرطوب، ماه های آبان و فروردین به ترتیب با مقدار عددی $65/1$ و $57/1$ دارای رژیم بارش نرمال و بقیه ماه ها با مقدار شاخص کم تر از واحد، تحت عنوان ماه خشک طبقه بندی شد. هم چنین، شاخص بارش انگوت با ضریب تغییرات مقادیر بارش رابطه عکس ($R^2=0.408$) و با مقادیر متوسط بارندگی ماهانه رابطه مستقیم ($R^2=0.998$) و معنی دار داشت. بحث و نتیجه گیری: بیش ترین مقدار شاخص بارش انگوت مربوط به ماه های آبان و اردیبهشت بوده و شاخص انگوت با ضریب تغییرات مقادیر بارش رابطه عکس و با مقادیر متوسط بارندگی ماهانه رابطه مستقیم و معنی دار داشت. امکان تعیین رژیم بارش ماهانه براساس دامنه مقادیر شاخص انگوت فراهم شده است. مقایسه نتایج با سایر شاخص های معمول خشک سالی مانند شاخص بارش استاندارد در تحلیل خشک سالی و تعیین دوره های ماهانه خشک و مرطوب در سایر مناطق کشور نیازمند مطالعات بیش تری است.

کلمات کلیدی:

تغییرات زمانی بارش، رژیم بارش، خشک سالی، شاخص اقلیمی، ماه خشک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1719822>

